

• • • • • • • • • • • • • • • •
• • • • • • • • • • • • • • • •
• • • • • • • • • • • • • • • •
• • • • • • • • • • • • • • • •

Den 8. oktober 2020

Journalnummer 2020-14520

Til Miljø- og fødevareministeriet

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjorder med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter)

Klimarådet takker for muligheden for at kommentere på udkastet til bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjorder. Vores høringssvar er vedlagt.

Klimarådet vil i efteråret 2020 offentliggøre en ny analyse om vådlægning af kulstofrige lavbundsjorder, som vil indeholde en nærmere vurdering af mulige redskaber til reduktion af lavbundsjordernes udledning af drivhusgasser.

Regeringens nye ordning for udtagning af kulstofrige lavbundsjorder forventes kun at medføre vådlægning af ca. 5.000 ha lavbundsjord inden for de 600 millioner, der er afsat til ordningen i perioden 2020-2022. Det er langt fra det samlede potentiale på 170.000 ha, og der er derfor behov for en væsentlig større og mere effektiv indsats på dette område.

Med venlig hilsen

Klimarådet

Peter Møllgaard, Formand for Klimarådet
h.moellgaard@maastrichtuniversity.nl
22 68 85 88

Klimarådets kommentarer

Det er en del af Klimarådets mandat at sikre, at omstillingen til et klimaneutralt samfund sker så effektivt for samfundet som muligt. Hovedproblemet i udkastet til bekendtgørelsen er, at omkostningseffektivitet kun indgår med ringe vægt i prioriteringen mellem indkomne ansøgninger. § 15 foreslår ganske vist et loft over tilskud pr. reduceret ton CO₂-ækvivalent, hvilket kan være hensigtsmæssigt til at udelukke de mindst omkostningseffektive projekter. Det foreslåede beløb forekommer dog højt sat, hvilket kan være med til at øge omkostningerne. Men derudover indgår omkostningseffektivitet ikke som et udvælgelseskriterie mellem indkomne ansøgninger. Tværtimod foreslås der i § 18 faste kompensationsbeløb pr. ha for fire jordkategorier: Omdrift med højværdiafgrøder, omdrift uden højværdiafgrøder, permanent græs og naturarealer.

De foreslåede beløb ligger endvidere væsentligt over de driftstab en nylig rapport udarbejdet for Landbrugsstyrelsen¹ har indikeret for kulstofrige lavbundsjordder indenfor de tidsrammer, der må vurderes relevante under hensyn til udtømningen af disse jorders kulstofpulje og tilhørende sammensynkning. Efter Klimarådets opfattelse bør der ikke fastsættes faste kompensationsbeløb. I stedet bør tilsagn til projekter prioriteres efter, hvor der opnås størst mulige reduktioner pr. tildelt støttekrone. Det vil langt hen ad vejen kunne sikre, at de mindst rentable arealer set i forhold til udledningerne udtages først, fordi sådanne arealer vil have mindre kompensationsbehov. Det vil derudover åbne for, at arealer med alternative indtægtsmuligheder efter vådlægning fra f.eks. solcelleparker kan byde ind med lavere krav til støtte end de foreslåede, faste kompensationsbeløb.

Klimarådets kommende analyse vil vise, at reglerne for EU-arealstøtte og tilknyttet plejekrav er med til at fordyre udtagning af kulstofrige lavbundsjordder. Derfor bør der generelt arbejdes for, at arealtilskuddet kan opretholdes uden krav om efterfølgende pleje ved udtagning af disse jordder. Klimarådet finder det endvidere væsentligt, at emissionsdata fra lavbundsjordderne forbedres, specielt for lavbundsjordder med 6-12 procent kulstofindhold. Mere præcise data vil understøtte en omkostningseffektiv vådlægning af lavbundsjordderne. Endelig peger Klimarådet på vigtigheden af at fjerne de barrierer, der kan gøre, at landmænd ikke tager imod tilbuddet om at indsende en ansøgning.

Klimarådet skal derudover anbefale, at minimumsgrænsen for ansøgninger på 15 ha i § 6 genovervejes, da den udelukker en betydelig andel af de kulstofrige lavbundsjordder i landbrugsdrift. Det bør overvejes, om disse mindre arealer eventuelt kan vådlægges hurtigt og med 'passive udtag', dvs. uden store anlægsomkostninger. Det kan f.eks. være ved ophør af pløjning, grøftning og vedligehold af dræn. Desuden bør det overvejes, om der skal stilles krav om stop for fosforgødsning på arealer allerede fra det tidspunkt, hvor der gives tilsagn om projektet.

¹ Pedersen, M.F. et al. IFRO, Københavns Universitet, 2019: Indkomsttab og ekstra omkostninger til kompensation for vådområder og udtagning af lavbundsarealer